

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
औषधि व्यवस्था विभाग

बार्षिक समिक्षा बैठक
२०७४/०६/०४- ८, काठमाडौँ

परिचय

संगठन संरचना र जनशक्ति (स्वीकृत दरबन्दी) :११५

- औषधि व्यवस्था विभागको : ४९ (रिक्त १० करार २)
- राष्ट्रिय औषधि प्रयोगशाला : ४० (रिक्त २० करार १०)
- शाखा कार्यालयहरु :

नेपालगञ्ज : ८ (रिक्त ३ करार २)

बिरगंज : ९ (रिक्त ४ करार २)

बिराटनगर : ९ (रिक्त ५ करार २)

निरीक्षण करार: ३८

बार्षिक प्रगति
आ. व २०७३/०७४

लक्षित मुख्य कार्यक्रमहरु

		बार्षिक प्रगति	गत बर्षको प्रगति
		४९ (४९)	७२ (७२)
		३८ (१९०)	२० (१००)
		३ (१००)	३ (१००)
		५ k6s (२१ वटा) (१००)	५ k6s
		९१६ (९१.६)	८७८ (८७.८)
		३० (१००)	२५ (१०४)

फार्मैसी **lg/Lif0f -j6f_ - zfvf sfof{no ;lxt_**

	sf7df8f}F	la/f6gu/	la/u+h	g]kfnu+h	hDdf
jflif{s nlo	!*@)	#^)	#^)	#^)	@())
बार्षिक प्रगति	२५५१	८६६	५०८	६३४	४३१८
k ult k ltzt	१४०	३३०	१४१	१६०	१४८

लक्ष्य तोकिएका कार्यहरु पुँजीगत तर्फ

क्र.सं.	कार्यक्रम क्रियाकलापहरु	बार्षिक लक्ष्य		तेस्रो चौमासिक सम्मको भौतिक प्रगति		यस अवधि सम्मको खर्च		कैफियत
		लक्ष्य	बजेट	सूचक	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
१	बिराटनगर शाखाकार्यालयको तल थप गर्ने तथा भवन पुन निर्माण	१	२५००	1	100	806	32.24	
२	भ्याक्सिन लगायतका बयोलोजिकल औषधिको परिक्षणको लागि राष्ट्रिय औषधि प्रयोगशालाको परिसर सुधार	१	२००००	0	0	०	0	२०००० बजेट फिर्ता गरिएको
३	विभाग तथा शाखा कार्यालयको परिसर सुधार (विभागको परिसर तथा नेपालगञ्ज शाखा कार्यालयको कार्यालय भवन, ग्यारेज र गेटको रंग रोक्न तथा ग्यारेजमा पर्खाल निर्माण)	२	१३००	2	100	१२६७.५१	97.50	
४	कार्यकक्ष सुधार तथा मर्मत (राष्ट्रिय औषधि प्रयोगशालामा plumbing तथा electricity wiring सम्बन्धि कार्य) गरी सेवा प्रवाहलाइ सेवाग्राहीमैत्रि बनाउने तथा परिसर सुधार	२	१०००	2	100	770	77	

nlo gtf]lsPsf] sfo{x?

सि. न.	कार्य विवरण	बार्षिक प्रगति
१	नया बिदेशी औषधि दर्ता	१११
२	पैठारी सिफारिस पत्र नविकरण	३३५८
३	cf}iflw ahf/ lalqm lat/0f k df0fkq	३०८
४	cf}iflw pTkfbg cg'1fkq	५६५
५	sRrf kbfiy{ k}7f/L l;kmfl/; kq k bfg	४५६
६	pBf]usf] gS;f :jLs[t	९६
७	नयाँ उद्योग स्थापना सिफारिस	१४

उजुरी तथा गुनासो

□ विभिन्न व्यक्ति, संस्थाबाट आ व २०७३/०७४ मा प्राप्त उजुरी

तथा गुनासो संख्या : ७२

□ उजुरी फछ्यौट : ६५

□ फछ्यौट हुन बांकी : ७

गुणस्तर नियन्त्रण तथा अनुगमन

- PMS Sample collected : 177
 - Sub Standard: 66
 - Recall: 34
 - Allopathic: 20
 - Ayurvedic: 14
-

ljqLo k|ult rfn' -/sd ?= xhf/df_

	बजेट बार्षिक	खर्च	खर्च प्रतिशत
बिभाग	४२९६४	३२६५२	७५.९९
प्रयोगशाला	२७९००	२१६२३	७७.५
बिराटनगर	६३७०	४३२०	६७.८१
विरगंज	६४९२	३८७८	५९.७३
नेपालगंज	५८७६	४५३३	७७.१६
जम्मा	८८७५८	६७००६	७७.७४

ljQLo k|ult k'lhut -/sd ?= xhf/df_

	बजेट बार्षिक	खर्च	खर्च प्रतिशत
बिभाग	१८६५०	१२८३४	६८.८१
प्रयोगशाला	१७३००	१६५६७	९५.७६
बिराटनगर	२६००	१६७०	६४.२३
बिरगंज	५०	४९.९	९९.८
नेपालगंज	६००	५९७	९९.५
जम्मा	५९२०० (२०००० फिर्ता)	३९७९७.९	८०.९१

राजश्व

	राजश्व आम्दानी (रु)
बिभाग	३,१३,७५,७३८
प्रयोगशाला	६,२६,६३२
बिराटनगर	२६,३४,२४१
बिरगंज	३८,७८,२१७
नेपालगंज	२२,८०,७५३
जम्मा	४,०७,९५,५८१

बेरुजु

०७०/७१ सम्मको बेरुजु	८९,७१०
०७१/७२ को बेरुजु	५,५८,५५,०१६
जम्मा	५,५९,८५,८६०
बेरुजु फछर्योट	५,२८,३८,८५२
फछर्योट प्रतिशत	९४.५२ %
७२/७३ सम्मको बाकी	१,०६,८३,७४९

निरीक्षण कैफियत

	काठमाडौं	विराटनगर	विरागंज	नेपालगंज	जम्मा
दत्ता नभएका फार्मसी	४८	५२	-	११४	२१४
व्यवसायी अनुपस्थित	४३५	१४६	१२५	११३	८१९
दत्ता नभएका औषधि प्राप्त फार्मसी	१४९	७०	४५	९	२७३
लागू तथा मनोद्विपक औषधिको रेकर्ड नराखेका	१०४	१४४	७९	८०	४०७
उचित तापक्रममा भ्याक्सिन सञ्चय नगरेका	-	२४	२७	७	५८
म्याद नाघेका औषधि सञ्चय गरेका	३१	२१	५५	२१	१२८
निःशुल्क वितरण गर्नु पर्ने औषधि तथा physician sample सञ्चय गरेका	-	१०	२०	१२	४२

कारवाही

	sf7df8 f}F	la/f6g u/	la/u+h	g]kfnu +h	hDdf
सचेत गराइएको	२५५	१५४	०	NA	४०९
पसल बन्द गराइएको	६६	३४	१३	NA	११३
निलम्बन गराइएको	१८७	१२	०	९	२०८
मुद्दा दायर		३		२	८

cGo pknJwd"ns sfo{x? M

- अति आवश्यकिय औषधि सुची २०१६ तयार पारिएको
- औषधि ऐन २०३५ को संशोधन बिधेयक तयार गरि स्वीकृतिको लागि पेश भएको
- जोखिममा आधारित बजारिकृत औषधि नमुना परिक्षण कार्यको थालनी - PMS software को निर्माण
- बिशेष सिफारिस सम्बन्धि कार्यविधि तयार गरेको
- प्रबिधि जन्य स्वास्थ्य सम्मग्री तथा उपकरण सम्बधि निर्देशिका तयार गरेको]
- औषधि Mobile app को बिकास
- कार्यसम्पादन करार बमोजिम १४ प्रकारका नविनतम कार्यहरु अघि बढाईएको]
- औषधि सल्लाहकार समितिको बैठक बसेको
- ९ वटा Product को बिधि पुस्टिकरण गरि स्तर निर्माण गरिएको

चुनौती

- उल्लङ्घन कर्तालाई सजायको दायरामा ल्याउने एवं कानुनी कारवाही ।
- संचारको व्यवस्थापन एवं पारदर्शिता ।
- सिमापारबाट हुने गैर कानुनी औषधि पैठारी, SF को नियमन र समन्वय
- नेपाल सरकार अन्तर्गतका विभिन्न विभागहरु बिचको समन्वय एवं सहकार्य ।
- नेपालको चालू औषधि नियमनको स्थिति, विकसित नियमन-विज्ञान र आवश्यकता
- औषधि नियमनमा क्षेत्रीय मापदण्ड र एकरूपता

चुनौती

- बजेट, साधन, स्रोत, जनशक्ति र दक्षता (सरकारी वकील हाल आशिक सेवा प्राप्त)
- औषधि लगायत स्वास्थ्य प्रविधि सामग्रीको नियमन र कानूनि ब्यवस्था
- Dynamic एवं responsive सुचना प्रणालि
- Pharmacovigilance , Post Marketing Surveillance
- औषधिको मूल्यको नियमन र पारदर्षिता
- समग्र बिभागको छवि र सुसुचना
- सूसासन र जवाफदेयिता र कार्यसम्पादन (निरिक्षकको कार्य र सुरक्षा समेत)

अवसरहरु

१. औषधिको गुणस्तर सम्बन्धमा व्यापक जनचासो .
२. अन्तर विभागिय सहकार्य .
३. स्वीकृत थप जनशक्ति र पदपूर्ति .
४. औषधि व्यवस्था विभाग र कार्याक्षेत्र प्रतिको सकारात्मक धारणा .
५. औषधि व्यवस्था विभाग लाई सशक्त बनाउने मन्त्रालयको प्रतिवद्धता .
६. दक्ष जनशक्तिको उपलब्धताका लागि विकसित पुर्वधार (४६ शैक्षिक संस्था)
७. Dynamic webpage र Online registration software

अबको बाटो

१. संघिय संरचना सहितको संगठन र ब्यबस्थापन सर्वेक्षणको स्वीकृति गरि संगठनमा सुधार (प्रस्तावित संरचना)
२. औषधि एवं स्वास्थ्य प्रविधि सामग्रीको नियमन कार्यको लागि जनशक्ति सहितको कार्याविधिगत ब्यबस्था
३. निरीक्षणको जोखिम र कार्य प्रकृतिलाई विचार गरी आवश्यक प्रबर्धनात्मक उपायको व्यवस्था ।
४. औषधि एवं फर्म/प्रतिष्ठानको अद्यावधिक एकिकृत सूचना प्रणालीको विकास ।
५. गुणस्तर एवं कानुन उल्लङ्घन सम्बन्धि गोप्य सूचना प्राप्त गर्ने संयन्त्रको विकास ।
६. अन्तर विभागीय अन्तरक्रियाको व्यवस्था तथा नेपाल सरकार अन्तर्गतका विभिन्न विभागहरु बिचको समन्वय एवं सहकार्यको विकास र जोड

अबको बाटो

७. अन्तर शाखा समन्वयमा संवेदनशिलता एवं प्राथमिकता ।
८. औषधिको अधिकतम खुद्रा मूल्य निर्धारण र पारदर्शिता लाई नियमित गर्ने ।
९. उल्लङ्घन कर्तालाई सजायको दायरामा ल्याउन र कानुनी कारवाही गर्न दक्ष जनशक्तिको विकासका लागि बिषयगत तालिमको अवसर सृजना गर्ने ।
१०. सिमापारबाट हुने गैह्र कानुनी औषधि पैठारी, SF को नियमन र समन्वयका लागि आन्तरिक एवं अन्तर्राष्ट्रिय समन्वयको विकास गर्ने
११. निरीक्षण कैफियत र कारवाहीमा एकरूपताको लागि निरीक्षण कार्यविधि
१२. आयुर्वेदिक औषधि (चूर्ण) को गुणस्तर परिक्षण तथा गुणस्तर बारे छलफल
१३. आयुर्वेदिक तथा भेटनरी औषधि उद्योगको न.ए प्रमाणीकरणको व्यवस्था

अबको बाटो

१४. औषधि RECALL सम्बन्धि काय्विधि

१५।GMP audit manual

१६। राष्ट्रिय औषधि प्रयोगशालाको भौतिक अवस्थाको सुधार

धन्यवाद